

Henryk Juszczyk

biegły z zakresu badań broni i balistyki, st. specjalista b-t Zakładu Broni i Mechanoskopii CLKP

henryk.juszczyk@policja.gov.pl

Uszkodzenie pistoletu WALTHER P99 kal. 9 mm w trakcie oddawania strzałów

Streszczenie

Artykuł poświęcony jest uszkodzeniu pistoletu WALTHER P99 kal. 9 mm w trakcie oddawania strzałów i konieczności rewizji, na podstawie badań, instrukcji użytkowania tej broni.

Słowa kluczowe pistolet WALTHER P99 kal. 9 mm, uszkodzenie, strzał

Pistolet WALTHER P99 kal. 9 mm został skonstruowany i wyprodukowany przez niemiecką firmę WALTHER. Od 2001 roku broń ta znajduje się na wyposażeniu polskiej Policji. Pistolety WALTHER P99 kal. 9 mm od 2001 roku są wytwarzane w Zakładach Mechanicznych „ŁUCZNIK” (obecnie Fabryka Broni „ŁUCZNIK” w Radomiu Sp. z o.o.). Pistolet WALTHER P99 jest bronią bezkurkową, samopowtarzalną, działającą na zasadzie wykorzystania energii krótkiego odrzutu lufy. Pistolet ma wskaźnik napięcia iglicy oraz wskaźnik obecności naboju w komorze naboju. Pistolet WALTHER P99 ma kilkustopniowy system zabezpieczeń: blokadę iglicy, bezpiecznik spustowy, bezpiecznik przed przypadkowym strzałem oraz przycisk zwalniania iglicy. Powyższe zabezpieczenia pozwalają nosić broń z nabojem załadowanym do komory naboju. Dodatkowym zabezpieczeniem broni jest zastosowanie tzw. antystresowego mechanizmu spustowego. Usunięcie powyższego zabezpieczenia wymaga ściągnięcia spustu na drodze 9 mm.

Ryc. 1. Widok boczny pistoletu WALTHER P99 kal. 9 mm.

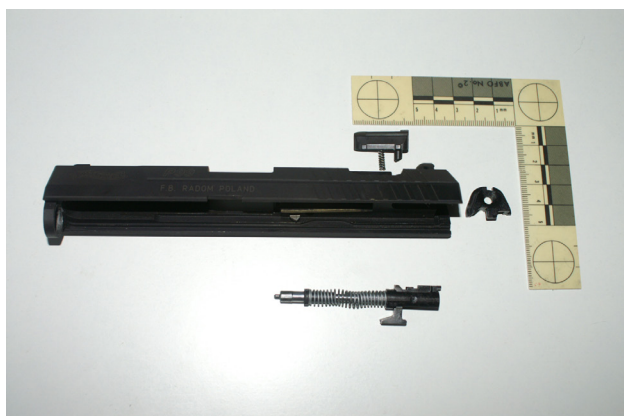
Ryc. 2. Pistolet WALTHER P99 kal. 9 mm w stanie częściowo rozłożonym.

Ryc. 3. Widok dolnej części zamka pistoletu WALTHER P99 kal. 9 mm.

W ostatnim czasie w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie miało miejsce zdarzenie, które rzuciło niekorzystne światło na bezpieczeństwo użytkowania wyżej wymienionej broni. W trakcie szkolenia funkcjo-

nariuszy policji w CSP w Legionowie nastąpiło uszkodzenie pistoletu WALTHER P99. W trakcie oddawania strzału gazy prochowe wydostały się do tyłu, powodując uszkodzenie plastikowej zaślepki zamka i wyrzucenie bijnika (mechanizmu iglicznego) w kierunku osoby strzelającej.

Ryc. 4. Zamek pistoletu WALTHER P99 z odłączonym mechanizmem iglicznym (bijnikiem), dźwignią zwalniania iglicy i zaślepką.

Wyrzucone ku tyłowi części składowe broni spowodowały uszkodzenie okularów ochronnych osoby oddającej strzał. Powyższe zdarzenie stwarzało realne zagrożenie dla zdrowia osoby strzelającej. Po tym zdarzeniu nastąpiła szybka reakcja policji. Błędnie uznano, że powyższy wypadek został spowodowany uszkodzeniem plastikowej zaślepki zamka. Z tego też powodu doprowadzono do wymiany zaślepek w innych pistoletach WALTER P99 znajdujących się na wyposażeniu policji. Było to działanie zbyt pochopne, ponieważ nie poczekano na przeprowadzenie badań uszkodzonego pistoletu i wydanie opinii przez biegłego ze specjalności badania broni i balistyka. Poprzez wymianę zaślepki zamka w pistoletach WALTER P99 nie doprowadzono do wyeliminowania możliwości ponownego zaistnienia takiego przypadku.

Do badań kryminalistycznych przekazano wszystkie zabezpieczone na miejscu zdarzenia części składowe broni. Były to: uszkodzony pistolet, bijnik (mechanizm igliczny), dźwignia zwalniania iglicy oraz dwa fragmenty tylnej plastikowej zaślepki zamka.

Ryc. 5. Zaślepka uszkodzona w trakcie zdarzenia oraz zaślepka nieuszkodzona.

Ryc. 6. Uszkodzony bijnik zabezpieczony na miejscu zdarzenia oraz bijnik nieuszkodzony.

W trakcie wykonywania opinii kryminalistycznej uszkodzonego pistoletu WALTHER P99 stwierdzono, że gazy prochowe powstające podczas odstrzelania naboju załadowanego do komory naboju pistoletu spowodowały wyrwanie fragmentu czółka zamka w kształcie pierścienia o średnicy zewnętrznej ok. 5 mm i grubości ok. 1,5 mm, z otworem iglicznym ok. 2 mm w części środkowej. Dokładne oględziny uszkodzonego zamka pistoletu wykazały, że średnica wyrwanego fragmentu czółka zamka odpowiada średnicy otworu, w którym porusza się bijnik (mechanizm igliczny). Wyrwanie czółka zamka nastąpiło na granicy karbu pomiędzy otworem, w którym porusza się korpus iglicy i powierzchnią zewnętrzną czółka zamka. Poprzez ten powstały otwór (o średnicy większej niż średnica sponki naboju pistoletowego) ciśnienie gazów prochowych wypchnęło sponkę naboju ku tyłowi. Przedostające się do tyłu gazy prochowe, razem ze sponką, przemieściły ku tyłowi bijnik (mechanizm igliczny). Poruszający się do tyłu bijnik uszkodził plastikową zaślepkę zamka. W efekcie oddanego strzału ciśnienie gazów prochowych wyrzuciło to tyłu sponkę, wyrwany fragment czółka zamka w postaci krążka, bijnik (mechanizm igliczny) oraz fragmenty uszkodzonej plastikowej zaślepki zamka. Elementy te stwarzały dla osoby strzelającej zagrożenie uszkodzenia ciała. Funkcjonariusz policji oddający strzał nie odniósł obrażeń, ponieważ miał założone okulary ochronne. Należy jednak zauważyć, że funkcjonariusze w czasie służby na ulicach nie używają okularów ochronnych, a ich także może spotkać podobny przypadek w trakcie oddawania strzałów.

Analiza wykazała, że każdorazowo, gdy w komorze naboju nie ma naboju (ewentualnie łuski), zwalniana iglica uderza swoją częścią czołową w wewnętrzną powierzchnię czółka zamka. Powoduje to powstawanie naprężeń mechanicznych w miejscu łączenia się komory iglicznej zamka z powierzchnią wewnętrzną jego czółka. Powyższe naprężenia są przyczyną powstawania mikropęknięć w materiale czółka zamka, które w efekcie mogą spowodować

jego uszkodzenie. Konstrukcja pistoletu WALTHER P99 nie pozwala na oddawanie z niego strzałów tzw. na sucho, tj. bez naboju (łuski) w komorze naboju broni. Jak się okazuje, policjanci bardzo często oddają strzały na sucho, np. podczas treningów prawidłowego celowania z pistoletu. Podczas użytkowania pistoletów WALTHER P99 (szczególnie w ośrodkach szkoleniowych policjantów, np. w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie) oddawanych jest z nich tysiące strzałów zarówno w sposób rzeczywisty, jak i bez naboju (łuski) w komorze naboju broni. Tak więc w miarę użytkowania broni podobnych przypadków uszkodzeń pistoletów WALTHER P99 może być więcej.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych badań, należałoby sprawdzić wszystkie użytkowane egzemplarze pistoletów WALTHER P99 pod kątem ewentualnych uszkodzeń czółek ich zamków.

Z powyższego przypadku uszkodzenia broni wynika wniosek, aby kategorycznie zakazać użytkownikom pistoletów WALTHER P99 oddawania strzałów

na sucho w sytuacji, gdy komora naboju jest opróżniona. W przypadku pistoletów WALTHER P99 można oddawać strzały na sucho w sytuacji, gdy w komorze naboju broni umieszczony jest nabój (łuska) z odpaloną spłonką. W takim przypadku iglica zatrzymuje się w momencie uderzenia w spłonkę i nie następuje jej uderzenie w wewnętrzną powierzchnię czółka zamka. Powyższe informacje powinny znaleźć się w instrukcji użytkowania pistoletów WALTHER P99.

W celu wyeliminowania powyższej wady pistoletów WALTHER P99 należałoby jak najszybciej podjąć prace nad zmianą konstrukcji zamka pistoletu WALTHER P99 w taki sposób, aby wyeliminować możliwość powstawania wyżej wymienionych uszkodzeń jego czółka.

Źródła rycin

Ryciny 1–6: autor